

Op pad langs de Roovertsche Leij

Auteur: Charles Aerssens

Hart van Brabant

Deze rondwandeling voert door het Landgoed Gorp en Roover, gelegen in het grensgebied tussen Goirle, Hilvarenbeek en het Belgische Poppel. Het is een uitgestrekt landgoed van 1200 hectare met oude loof-, naald- en gemengde bossen, cultuurgronden, heide en vennen. Midden door dit gebied stroomt over een lengte van vijf kilometer de nog volop meanderende en karakteristieke laaglandbeek: de Roovertsche Leij met enkele afgesneden oude meanders, die een grote natuurwaarde hebben. Landgoed Gorp en Roover is een particulier landgoed in het bezit van de familie Van Puijenbroek, die het toegankelijk heeft gemaakt voor het publiek.

De wandelroute vertrekt vanaf de parkeerplaats bij de Natuurpoort Roovertsche Leij en gaat richting buurtschap Breehees. Van daar loopt de route langs de oever van de Roovertsche Leij naar het buurtschap Gorp met landhuis De Leenhof en het Kasteeltje op Gorp. Door de Nonnen Bosschen en Molen Bosschen wandelen we langs het Groot Ven en de noordzijde van de Roovertsche Heide naar de grens met België. Hier pakken we het beekdal van de Roovertsche Leij weer op en nu stroomafwaarts. Op de oever van deze laaglandbeek wandelen we tot aan de Paradijsbrug en langs het Roovertsche Bunt keren we terug naar het vertrekpunt Natuurpoort Roovertsche Leij.

Routebeschrijving

1. Vanaf de parkeerplaats Natuurpoort Roovertsche Leij vertrekken we linksaf over de onverharde weg langs de bosrand (Gorps Baantje). We passeren KNP64 en wandelen langs het Klimbos van Rocks 'n River om dan het eerste onverharde pad naar links in te slaan (de bosrand aan de rechterhand). In het open veld buigt het pad naar rechts. Op een driesprong bij de hoek van het bos links aanhouden en even verder het metalen bruggetje aan de rechterzijde negeren. Na de brug over de Roovertsche Leij slaan we 30 meter verder bij KNP67 rechtsaf. Wij volgen de oever van de meanderende Roovertsche Leij, die hier kronkelend door het bos zijn weg zoekt. We passeren enkele intieme bosweijtes, omzoomd door zware zomereiken. We wandelen door tot op de eerste splitsing waar we rechts aanhoudend de groengele markering volgen. We negeren nu de paden aan de linkerzijde. Steeds op het kronkelende bospad blijven we de groengele markering van het wandelroutenetwerk volgen tot op het punt waar het landschap zich opent en we aan een akker komen met rechts een huis 'Gorp 9'. Rechttuit wandelen we langs de bosrand met de akker aan onze linkerzijde. Het onverharde pad maakt een ruime bocht naar links en komt met de bocht naar rechts langs de achterzijde van een boerenschuur.
2. Zo komen we op een onverharde weg in buurtschap Gorp en wandelen naar links bij KNP93. We passeren direct Landhuis De Leenhof aan onze linkerzijde en gaan daarna bij een bank rechtsaf over de klinkerweg richting Hilvarenbeek. We passeren het kasteeltje en een boerderijtje met de typische zandloperluiken in rood-zwart. We negeren de zijweg links. De klinkerweg voert tot aan een modelboerderij met reusachtige stallen

aan de rechterzijde en gaat daar over in asfalt. Even voorbij de bocht naar links komen we aan het open landbouwgebied aan onze linkerkzijde. Hier slaan we het eerste bospad naar rechts in langs een afsluitboom. In dit bosperceel nemen we het tweede bospad naar links bij KNP40. We wandelen door tot aan de eerste kruising met een breed bospad. Hier naar links tot aan het asfalt, waar we recht oversteken en langs de bosrand verder gaan. Aangekomen bij het eerste pad bij KNP45 naar rechts en verderop het eerste pad weer rechts en dan naar links. Dit bospad helemaal uitlopen tot aan het einde op het zandpad bij KNP47. Hier naar rechts tot aan het asfalt (Groot Loo) bij een bankje en KNP46. Nu even naar rechts en direct weer naar links langs een afsluitboom een bomenlaantje in. Verderop buigt dit laantje naar links. We bereiken een onverharde weg met gescheiden fietspad (Rooverdsedijk) en infobord.

3. Op deze onverharde weg (Rooverdsedijk) gaat de route naar rechts tot bij een robuuste bank aan de linkerkzijde, waar het landschap open wordt met zicht op het drassige gebied van het Grote Ven. We slaan hier linksaf en volgen het brede zandpad met de bocht mee naar links. Dan het eerste pad naar rechts. We komen voorbij een picknickplek met zicht op het Grote Ven en wandelen rechtdoor en slaan bij het eerste pad rechtsaf bij KNP75. Bij de T-splitsing aan het eind opnieuw naar rechts. We komen verderop aan een hekwerk, dat de toegang tot het Grote Ven afsluit. We wandelen naar links langs de afzetting. De route leidt ons met een flauwe bocht naar rechts tot een kruising van zandpaden bij KNP77. Hier wandelen we maar links. Aan het einde van dit pad op de T-splitsing slaan we rechtsaf. Op een viersprong met knik gaan we rechtdoor; met de greppel dan aan onze rechterhand. Op de kruising bij KNP76 nog even rechtdoor tot een T-splitsing. Hier rechtsaf en direct weer links langs de rododendronstruiken. Aan het eind van dit pad rechtsaf de zandweg op. Met de bocht naar links en naar rechts komen we langs KNP79, pal op de Nederlands-Belgische grens. Rechtdoor staan we na een tiental meter na de sluitboom bij KNP72 op het asfalt (Rooverdsedijk).
4. We steken het asfalt over. Aangekomen op een kruising met een onduidelijk pad rechtdoor en op zo'n 100 meter naar rechts zicht op een werkschuur, slaan we linksaf. Op de eerstvolgende viersprong van bospaden met de vlinderbrug aan onze linkerhand gaan we rechtdoor. We volgen het bospad op de oever van de Rooverdsche Leij en negeren alle zijpaden. Even verderop hebben we aan de linkerkant zicht op de brandtoren en het jachthuis van Landgoed Gorp en Rovert. Op de kruising met een breed pad rechtdoor. Op een volgend breed pad (Sinteldreef) linksaf en via de brug de Rooverdsche Leij oversteken en dan rechtsaf bij het eerste pad (KNP 91). We volgen weer de oever van de Rooverdsche Leij. Het beekje is hier beeldbepalend, zijn weg zoekend en kronkelend door het bos met de steile en geërodeerde buitenbochten. We negeren de paden aan onze linkerkant. De route leidt ons naar de Paradijsbrug aan de onverharde weg (Gorps Baantje). Bij de brug slaan we linksaf over het fietspad. Nu het eerste bospad naar links in bij KNP92 (richting KNP69). We negeren de zijpaden en komen in open landbouwgebied. Het gaat nu rechtdoor langs de noordzijde van het Rooverdsche Bunt door een bomenlaantje. Hierbij negeren we de zijpaden en wandelen we langs het klimbos van Rocks 'n River aan onze rechterzijde tot we bij KNP63 aankomen - vlak voor het eind van het open veld aan de linkerkant. Hier naar rechts door het bos komen we bij KNP64 en staan we op de onverharde weg (Gorps Baantje) bij ons vertrekpunt Natuurpoort Rooverdsche Leij.

Praktische informatie

Lengte van de wandeling

15 km

Onverhard: 95%

Verhard: 5%

Start- en eindpunt

Parkeerplaats Natuurpoort De Roovertsche Leij

Gorps Baantje 1

5051 PX Goirle

Openbaar vervoer

Bushalte Natuurpoort Roovertsche Leij

Lijn 450 Tilburg - Turnhout

naar vertrekpunt 100 m

Parkeren

Parkeerplaats Natuurpoort Roovertsche Leij

Gorps Baantje 1

5051 PX Goirle

Horeca onderweg

o De Roovertsche Leij, Gorps Baantje 1, 5051 PX Goirle

o De Nieuwe Hoef, Gorp aan de Ley 1, 5081 NZ Hilvarenbeek (Open zaterdag en zondag 11.00 - 18.00 uur)

Achtergrondinformatie

Roovertsche Leij

De Roovertsche Leij of Aa is een beek die in de Nederlands-Belgische grensregio ten zuidoosten van Poppel ontstaat uit de samenvloeiing van de Heesdijkse Loop en de Straatloop. Het riviertje stroomt vandaar langs het natuurreservaat Tulderse Beemden om dan bij Grenspaal 209 de Belgisch-Nederlandse grens te passeren. Hier zoekt het stroompje over een lengte van 5 km meanderend zijn weg door het Landgoed Gorp en Rovert om iets ten zuiden van Goirle samen te vloeien met de Poppelse Leij. De Roovertsche Leij is weinig vergraven en slingert nog geheel natuurlijk door het bos. Vooral het bosgebied op het eerste traject na de grens behoort tot de meest waardevolle broekbossen van Midden-Brabant. Hier komen plaatselijk door de natte bosvegetaties onder meer het moerasviooltje en veenmossen voor. Eenmaal buiten het Landgoed Gorp en Rovert is de beekloop rechtgetrokken.

Landgoed Gorp en Rovert

Gorp en Rovert is een particulier landgoed dat in 1920 deels en in 1939 bijna helemaal eigendom wordt van textielfabrikant Eduard Joseph van Puijenbroek (1879-1948) uit Goirle. Het heeft een oppervlakte van bijna 1200 ha, waarvan ongeveer 800 ha bos en 370 ha landbouwgrond. Al in de 13e eeuw wordt dit gebied in cultuur gebracht en als leengoed uitgegeven door de Hertogen van Brabant. Deze oude ontginningen met de omringende bossen en woeste gronden zijn belangrijk geweest voor het ontstaan en uitbreiding van het landgoed en het komt in de loop der tijd steeds meer in één hand. In

1868 komt het landgoed in bezit van de adellijke Spaanse familie Zerezo de Tejade. Doordat de gemeente Hilvarenbeek geld nodig heeft, kan Baron Eugène François Joseph Zerezo de Tejade (1824-1887) het landgoed uitbreiden met de aankoop van gemeenschappelijke gronden, die na de Franse Tijd eigendom zijn geworden van de gemeente. In 1894 komt het landgoed opnieuw onder de hamer en gaat over in handen van belastinginspecteur Wilhelmus Jan Hubert van Beusekom (1855-1939) en notaris Emile Huijsmans (1850-1920). In 1920 verkoopt de weduwe Huijsmans haar gebied Rovert aan Eduard van Puijenbroek en in 1939 wordt het grootste gedeelte van Gorp gekocht van de familie van Beusekom. Het resterende gedeelte van Gorp gaat in de zestiger jaren over naar de Het Brabants Landschap.

Landhuis De Leenhof

In de 17e eeuw is er al sprake van een huis op Gorp, genaamd 'de Montenshoeve' en in de 18e eeuw als 'Leenhofke op Gorp'. Volgens de overlevering zou op deze deels omgrachte Kempische herenboerderij met torentje taalgeleerde, humanist en arts Johannes Goropius Becanus (1519-1572) als Jan Gerartsen van Gorp geboren zijn. Een gevelsteen verwijst naar deze wellicht beroemdste inwoner van Hilvarenbeek, die in 1569 het boek 'Origines Antwerpianae' uitbracht. Het boekwerk gaat over de oorsprong van de taal. In zijn werk gaat Johannes Goropius Becanus op zoek naar de oudste taal van de wereld, de oertaal en komt tot de conclusie dat het Nederlands de oudste taal is en dat Adam en Eva dus Nederlands spraken. De Leenhof is het centrum van het oude Leengoed Gorp, waarvan Wouter van Gorp in 1312 leenman was. In de eeuwen daarna is het eigendom geweest van een groot aantal families, die Landgoed Gorp en Rovert in bezit hebben gehad. Nu is deze buitenplaats met zijn opvallend achtkantig theehuis met rieten dak en gevelsteen privé bezit.

'Het kasteeltje op Gorp'

In de nabijheid van De Leenhof staat in het buurtschap Gorp het door Baron Eugene François Joseph de Zerezo de Tejada omstreeks 1870 gebouwd jachthuis in Neo-Gotische stijl. Door de twee torentjes wordt dit huis in de volksmond 'het kasteeltje op Gorp' genoemd. Dit bouwwerk is van cultuurhistorisch belang als bijzondere voorbeeld van een buitenhuis op een ontginningslandgoed in de 19e eeuw. Het valt op door de ronde arkeltorentjes met spitse ronde torendaken op de hoeken van de gevel, een boogfries en cordonlijst en rijke detaillering. Vanwege deze uitwendige gaafheid en het deels nog authentiek interieur is het jachthuis ook architectuurhistorisch belangrijk. Verder staat op het terrein een koetshuis met paardenstal en op het voorplein zien we een beeld van de Romeinse godin van de jacht, Diana.

Jachthuis met Brandtoren

In geaccidenteerd terrein in het zuidwestelijke gedeelte van het landgoed Gorp en Rovert ligt een jachthuis (1920) met brandtoren (1946-1947), gebouwd door de Goirlese textielabrikant Eduard van Puijenbroek met kenmerken van de Chaletstijl. Het geheel is gelegen op de westoever van de meanderende Roovertsche Leij. Jachthuis en de brandtoren, gemetseld met gesinterde paarsrode handgevormde baksteen in kruisverband, vormen één geheel. Het gezamenlijk rondboogportiek is aan de voet van de toren. De brandtoren heeft op elke van de zeven bouwlagen in de west- en oostgevel een smal zesruits roedenraam en zware gesmede balkankers. Het uitzichtplatform is een houten opbouw onder een plat dak met groot overstek. Het jachthuis bestaat uit

souterrain, hoofd- en zolderverdieping en is gedekt met een samengesteld schilddak en aan de voorkant een zadeldak met groot overstek. In de voorgevel is de woonverdieping uitgebouwd met een erker en op de zolderverdieping onder het dakoverstek is een loggia. Aan de achterzijde op de verdieping is een uitgebouwd houten balkon. In het houtwerk van balkon, erker, loggia en dakoverstek is veel snij- en profielwerk toegepast. Opvallend aan de zuidzijde is een klokkenstoel met luidklokje. Jachthuis en brandtoren zijn een architectuurhistorisch juweeltje.

Charles Aerssens leidt je aan de hand van 13 wandelingen door het hart van Brabant. De wandelgids met deze 13 wandelingen is uitgegeven bij Uitgeverij Gegarandeerd Onregelmatig (www.gegarandeerdonregelmatig.nl).

4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten

voor slechts
€ 13,50